
Omgaan met ODF-bestanden ●

Hans Lunsing

Hoe ga ik om met ODF-bestanden?

Geleidelijkaan zullen we meer te maken krijgen met bestanden in het OpenDocument Formaat (ODF). Dit is sinds enige tijd de ISO-standaard op het gebied van kantoordocumenten. Het is platform-onafhankelijk en onafhankelijk van welke softwareleverancier dan ook. Elke softwaremaker kan het implementeren zonder royalties te moeten betalen. Het is vooral om deze redenen dat al verscheidene overheden hebben besloten ODF als standaard te gaan gebruiken. Ook de Nederlandse overheid wil daar in de loop van volgend jaar toe overgaan. Het ODF bestaat uit aparte formaten voor tekst (ODT), spreadsheets (ODS), presentaties (ODP) etc. Deze zijn te herkennen aan de gelijknamige extensies .odt, .ods, .odp enzovoort.

Microsoft heeft tot dusver pertinent geweigerd om ODF direct in Microsoft Office te ondersteunen, maar heeft vooral terwille van zijn overheidsklanten wel besloten de bouw van een add-in voor MS-Office te sponsoren. Ook Sun, de maker van StarOffice en belangrijkste sponsor van OpenOffice, heeft een plug-in voor MSOffice ter beschikking gesteld. Met deze add-ins/plugin kunt u met MSOffice ODF-documenten zowel lezen als schrijven. U kunt ze gemakkelijk downloaden:

- De OpenXML/ODF Translator Add-ins voor Microsoft Office, gesponsord door Microsoft, vindt u op <http://odf-converter.sourceforge.net/>. Er zijn add-ins voor ODT, ODS en ODP. Die voor ODS en ODP zijn nog niet hele-

maal gereed, maar de meeste functionaliteit is er al wel. De add-ins werken in Microsoft Office XP, 2003 en 2007.

- De webpagina van de Sun ODF Plugin 1.1 voor Microsoft Office is http://www.sun.com/software/star/odf_plugin/. De plug-in converteert ODT, ODS en ODP, en werkt in Microsoft Office 2000, XP en 2003. Ondersteuning van Microsoft Office 2007 is gepland.

Gebruikt u al één van de kantoorpakketten StarOffice, OpenOffice, Lotus Symphony of KOffice dan zit u goed, want ODF is het standaard-formaat van deze pakketten.

- StarOffice is het commerciële kantoorpakket van Sun. OpenOffice.org is daarvan de open-source-variant. Een Nederlandstalige versie kan worden gedownload van <http://nl.openoffice.org/>. Voor Windows komt dat neer op 107MB. OpenOffice.org is beschikbaar voor Windows, Linux en MacOS X (met X11).
- Lotus Symphony is het kantoorpakket van IBM, gebaseerd op OpenOffice.org maar met een heel eigen jasje. Het is gratis verkrijgbaar van <http://symphony.lotus.com/>. De grootte van de download voor Windows zal circa 160MB zijn. Het pakket is beschikbaar voor Windows en Linux.
- KOffice (<http://www.koffice.org/>) is het kantoorpakket voor de Linux desktopomgeving KDE. Het is er nu alleen voor Linux, maar de volgende hoofdversie (2.0) komt ook voor Windows beschikbaar.

Dit artikel is opgenomen in de Kennisbank van de DOSgg: <http://kb.dosgg.nl/>

- NeoOffice (<http://www.neooffice.org>) is een vrij kantoorpakket voor MacOS X, Het is gebaseerd op OpenOffice.org, maar heeft er allerlei Mac-eigenschappen aan toegevoegd.

Alle vier de pakketten ondersteunen overigens ook de formaten van Microsoft.

Dan zijn er nog drie pakketten die ODF ondersteunen, ook al hebben ze een eigen formaat als standaard:

- De open-source tekstverwerker Abiword (<http://www.abiword.org/>) kan ODT sinds versie 2.2.8 lezen, en sinds versie 2.4.2 is er ook een exportfilter voor ODT. Abiword is beschikbaar voor Windows, Linux en MacOSX.
- Het commerciële Softmaker Office (<http://www.softmaker.com/>) kan ODF documenten importeren en is beschikbaar voor Windows en Linux. De volgende versie, 2008, waarvan al een beta voor Windows gereed is, kan ook naar ODF exporteren.
- Vanaf de nieuwe MacOS X 10.5 (Leopard) ondersteunt Apple's tekstverwerker TextEdit ODT voor zowel lezen als schrijven.
- Corel werkt aan een reeds veel eerder aangekondigde update voor WordPerfect Office waarmee het documenten in zowel Microsoft's open xml-formaat als in het open document format (odf) kan openen, bewerken en schrijven. WordPerfect Office is er alleen voor Windows.

Mensen zonder eigen kantoorpakket komen ook aan hun trekken. In de eerste plaats zijn er een aantal viewers voor ODF:

- De uitstekende TextMaker Viewer, gratis te downloaden van <http://www.officeviewers.com/>.

Het is een Windows-programma, maar werkt ook prima onder Linux met Wine. Het ondersteunt niet alleen odt, maar ook doc, rtf, html en txt.

- De ODF viewer van de Opendocument Fellowship, te downloaden van <http://opendocumentfellowship.com/odfviewer>.
- Visioo-Writer, ook een OpenDocument textfile viewer, te downloaden van <http://visioo-writer.tuxfamily.org/>.
- OpenOffice.org biedt een plug-in voor Mozilla-browsers (w.o. Firefox) die het mogelijk maakt ODF-bestanden in de browser te lezen. In openSUSE moet deze plug-in in OpenOffice.org via Extra / Opties / Internet worden ingeschakeld. In Ubuntu moet hij apart worden geïnstalleerd.
- Nog een ODF reader add-on voor de *Firefox web browser*, te downloaden van <https://addons.mozilla.org/nl/firefox/addon/1888>. Waarschuwing: deze add-on maakt de Geschiedenis (History) van de bezochte pagina's ontoegankelijk!

En het is zelfs mogelijk ODF-documenten online te bekijken, te bewerken en te schrijven:

- De gratis dienst Google Docs & Spreadsheets, bereikbaar via <http://www.google.nl/services/>.
- De Zoho office suite: www.zoho.com/.
- De ajaxWrite office suite: <http://us.ajax13.com/en/ajaxwrite/>.

Al deze on-line kantoorpakketten ondersteunen ook de Microsoft-formaten. Om een document online te kunnen bekijken moet u het natuurlijk wel even uploaden. Dat maakt het voor alleen bekijken wat minder praktisch.